

Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor

Formål

Dette dokumentet er en plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor. Formålet med plattformen er å bidra til å bevare og videreutvikle den nordiske frivillighetstradisjonen med en selvstendig frivillig sektor.

Om partene

Frivillighet Norge representerer frivillig sektor. KS representerer alle kommuner og fylkeskommuner. Plattformen er etablert i samarbeid mellom likeverdige parter.

Frivillig sektor i Norge

Frivillig sektor består av frivillige organisasjoner på alle områder og ideelle aktører på velferdsområdet.¹

Frivillig sektor er en uavhengig og selvstendig samfunnssektor, på lik linje med næringslivet og offentlig sektor.

Frivillig sektor bidrar med store verdier til samfunnet, er samfunnsbyggende og tillitsskapende. Frivillige organisasjoner er viktige for demokratiet ved å være pådrivere og gjennom å formidle folks interesser til det politiske systemet utenom valg, være en skole i demokratisk deltakelse og ha en rolle som kritisk korrektiv.

Frivillig aktivitet skjer først og fremst i et lokalsamfunn. En sterk og mangfoldig frivillig sektor er av grunnleggende betydning for et inkluderende, aktivt og levende lokalsamfunn. Frivillige organisasjoner er viktige for innovasjon og bærekraftig samfunnsutvikling i kommunene, gjennom sin erfaring og kompetanse basert på sin særegne rolle og posisjon i lokalsamfunnet.

Høy deltakelse i frivillige organisasjoner styrker samfunnets sosiale kapital ved å skape tillit, tilhørighet og samhold gjennom møter mellom mennesker. Dette gir økt demokratisk motstandskraft, blant annet ved å gi rom for uenighet og ulike perspektiver, noe som igjen bidrar til å styrke ytringsfriheten

Frivillige organisasjoner bidrar med kunnskap, nettverk og evne til å mobilisere i krisesituasjoner, i samarbeid med lokale myndigheter og politi.

Partenes anbefalinger for frivillighetspolitikk

Kommuner, fylkeskommuner og frivillig sektor har mange arenaer for samarbeid og samhandling, og har ofte felles interesser. Dialog og samhandling på aktuelle saksfelt bør forankres i en bred frivillighetspolitikk. Eksempler på slike felt er beredskap, kultur og idrett, forebygging, inkludering og integrering, helse og velferd, barn og unges oppvekstvilkår og deltagelse i fritidsaktiviteter. Partene anbefaler kommuner og fylkeskommuner å vedta en lokal/regional frivillighetspolitikk som favner bredden av frivillig sektor. Partene anbefaler at frivillighetspolitikken utvikles i tett samarbeid med bredden av frivillige organisasjoner, og bygger på denne plattformen.

Overordnede prinsipper og roller

1. Kommunene, fylkeskommunene og frivillig sektor har ulike, men komplementære roller i samfunnet.
2. Kommunene og fylkeskommunene har en viktig rolle som tilrettelegger for frivillig sektor.
3. Samarbeid og samhandling baseres på likeverdig partnerskap og gjensidig respekt for hverandres roller.

¹ Plattformen omfatter dermed ikke organisert frivillige innsats som utføres i FAU på skoler, borettslag og lignende eller uorganisert frivillig innsats av naboer og enkeltpårørende. Plattformen omfatter heller ikke frivillighet som kommunene selv organiserer via sykehjem, barnehager, skoler, kommunale frivilligsentraler m.v eller utførelsen av offentlige velferdstjenester som ytes av ideell sektor.

-
4. Samarbeid og samhandling innebærer ikke at kommuner og fylkeskommuner fritas fra ansvaret i de lovpålagte oppgavene.

Forutsigbare rammevilkår

- Det bør være mest mulig forutsigbarhet i rammevilkårene til frivillig sektor.
- Mangfoldigheten i frivillig sektor ivaretas gjennom forskjellige typer virkemidler for ulike deler av frivilligheten.
- Økonomisk støtte bør i størst mulig grad gis i form av frie midler som frivilligheten kan benytte i tråd med egne prioriteringer.
- Det bør gjøres enkelt for frivillige organisasjoner å søke, ta imot og rapportere på offentlig støtte, herunder at det ikke stilles flere krav og kriterier enn absolutt nødvendig.
- Det bør inngås samarbeidsavtaler mellom kommuner og frivillige organisasjoner der hvor dette er naturlig. Finansiering kan være del av en samarbeidsavtale.

Kommunenes og fylkeskommunenes tilretteleggerrolle

- Kommunene og fylkeskommunene bør ha ulike virkemidler som tilrettelegger for frivilligheten. Eksempler er økonomisk støtte, infrastruktur/lokaler/møteplasser med universell utforming, oversikt over tilbud i kommunen i regi av frivillige organisasjoner, og kontakt- og informasjonsmuligheter innad i kommunen.
- Kommuner og fylkeskommuner bør vurdere å bruke handlingsrommet i regelverket om offentlige anskaffelser til å reservere konkurranser av velferdstjenester for ideelle aktører.

Dialog og medvirkning

- Kommunene og fylkeskommunene bør ha oppdatert kjennskap til den lokale frivillighetens utfordringer, ressurser og utviklingsmuligheter.
- Frivillig sektor bør høres av kommunene og fylkeskommunene i saker som berører de enkelte organisasjonenes aktiviteter, målgrupper og formål.
- Kommuner og fylkeskommuner bør ha en arena for kontinuerlig dialog med frivillig sektor. En slik arena kan være frivillighetsforum/frivillighetsråd, der alle frivillige organisasjoner i kommunen inviteres til å delta.
- Frivillig sektor bør involveres i beslutnings- og planprosesser i de saker som berører sektorens rammevilkår, som frivillighetens tilgang til egnede lokaler og arenaer for aktivitet.
- Kommunene/fylkeskommunene og frivillige organisasjoner bør drøfte hvordan man

sammen kan finne nyskapende arbeidsformer og skape nye løsninger for utfordringer i lokalsamfunnet.

- Frivillig sektor lokalt bør ha en aktiv holdning overfor lokaldemokratiet og bidra til utvikling av nærmiljøet.

Partenes oppfølging av plattformen

Frivillighet Norge og KS innarbeider felles aktiviteter knyttet til avtalen i sine egne ordinære planer. Det gjennomføres jevnlig kontaktmøter mellom partene med grunnlag i plattformen, for å kunne ta opp relevante saker som bidrar til å fremme avtalens innhold blant partenes medlemmer. Innkalling til kontaktmøtene vil gå på omgang mellom partene.

Plattformen har en varighet på fire år. Partene vil da sammen evaluere og eventuelt revidere plattformen

Gunn Marit Helgesen
Styreleder KS

Trond Enger
Styreleder Frivillighet Norge